Nr.1058/1 prot.

Tiranë, më 29.10.2018

Lënda: Kthim përgjigje

Z. TURKER SENGONUL
ADMINISTRATOR
Shell Upstram Albania B.V
Adresa: Bulevardi "Bajram Curri", ETC Building, Tiranë Albania

Për dijeni: **GLIGOR DUSHI**
DREJTOR
Administrata Rajonale e Zonave të Mbrojtura, Gjirokastër

Z. SENGONUL,

Në përgjigje të shkresës tuaj Nr. 498 Prot., datë 02.07.2018, "Kërkesë për informacion në kuadër të Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social (VNMS) për Projektin e Vrojtimit Sizmik në Bllokun 4, Shqipëri", drejtuar Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura (AKZM), ju bëjmë me dije se:

Pas shqyrtimit të dokumentacionit dhe Projektit të Vrojtimit Sizmik në Bllokun 4, dërguar me CD, rezulton se në të gjitha linjat e projektit ka prani të zonave të mbrojtura (ka dhe disa monumenteve natyrorë) dhe konkretisht:

- Linja nr. 17 SUA B44 011, kalon në Parkun Natyror (PN) "Zagori", prek në zonën qendrore (ZQ) dhe zonën e përdorimit tradicional (ZPT).
- Linja nr. 17 SUA B44 012, kalon në Parkun Natyror (PN) "Zagori", prek në zonën qendrore (ZQ) dhe zonën e përdorimit tradicional (ZPT) e cila vazhdon në Parkun Kombëtar (PK) "Bredhi i Hotovës - Dangëlli" dhe prek në Monumentet e Natyrës (MN) "Zhej" dhe "Vënjat e Konckës".
- Linja nr. 17 SUA B44 013, pjesa lindore e saj kalon në Parkun Kombëtar (PK) "Bredhi i Hotovës - Dangëlli" dhe Monumentin Natyror (MN) "Gropa e Kazanit".
- Linja nr. 17 SUA B44 014, kalon në Parkun Natyror (PN) "Zagori", prek në zonën qendrore (ZQ) dhe zonën e përdorimit tradicional (ZPT) si dhe prek në monumentin natyror (MN) "Zhej".

- Linja nr. 17 SUA B44 015, një pjesë e linjës kalon në zonën buferike të monumentit natyror (MN) "Selvia e Kishës".
- Linja nr. 17 SUA B44 016, nuk prek në asnjë zonë të mbrojtur dhe monument natyrorë.
- Linja nr. 17 SUA B44 017, kalon në Parkun Natyror "Zagori" duke prekur në zonën qendrore (ZQ) dhe zonën e përdorimit tradicional (ZPT), vazhdon në PK "Bredhi i Hotovës - Dangëlli" dhe në monumentin natyror "Zhej".

Sipas Ligjit nr. 81/2017 "Për zonat e mbrojtura", neni 16, "Për *Parqet Kombëtarë*", pika 2 citon se: Në "Parkun Kombëtar" zbatohet shkalla e mbrojtjes mjedisore të zonës që ka si objektiv, të mbajë territorin në gjendje natyrore, ku të ruhen komunitetet biotike të resurseve gjenetike dhe llojeve për të siguruar stabilitetin ekologjik dhe diversitetin ku:
a) përjashtohet njeriu nga shfrytëzimi ose zënia me aktivitete intensive;
b) nuk lejohet shfrytëzimi i tokës me teknologji intensive, me mjete dhe mënyra që shkaktojnë ndryshime rrënjësore në biodiversitet , në strukturën dhe funksionet e ekosistemeve ose që dëmtojnë në mënyrë të pandreqshme sipërfaqen e tokës;
c) janë të ndaluara ndërtimi i zonave urbane, i autostradave, hekurudhave, linjave të prodhimit të energjisë, si hidrocentrale, linjave të tensionit të lartë dhe sistemeve të naftës e të gazit me shtrirje të gjatë.

Për *Monumentet Natyrorë*, sipas këtij ligji, neni 17, pika 2 citon se: Në një "Monument natyror" zbatohet shkalla e mbrojtjes, e njejtë me "Rezervën strikte". Zona mbrohet e menaxhohet për ruajtjen e karakteristikave dhe dukurive të veçanta natyrore, kulturore historike e arkeologjike, për të cilat është shpallur monument. Mumentet natyrore rrethohen nga zona buferike me gjerësi deri në 200 metra nga perimetri i monumentit.

Po sipas këtij ligji, për *Parqet natyrorë/Rezervate Natyrorë të Menaxhuar*, neni 19, pika 3 citon se: Në "Parkun natyror" nuk lejohet të zhvillohen aktivitetet e mëposhtme;
a) ndryshimet e gjendjes natyrore të rezervave ujore, burimeve dhe sistemeve ligatinore;
b) shfrytëzimi dhe zënia e zonës me aktivitete që bien ndesh me qëllimet për të cilat ajo është marrë në mbrojtje.

Lidhur me zbatimin e Projektit të Vrojtimit Sizmik në Bllokun 4, Shqipëri, paraqitur pranë AKZM-së në kërkesën tuaj, vërejmë se:
Zhvillimi i aktivitetit për kërkimin e hidrokarbureve përqëndrohet vetëm në procesin e kryerjes së vrojtimeve sizmike me metodën pasive nëpërmjet vendosjes dhe regjistrimit të aktivitetit sizmik natyral të shtresave nëntokësore (metoda e vendosjes së gjeofonëve në sipërfaqe të tokës). Transporti i ekipit të vrojtim – kërkimit, do të bëhet në këmbë apo me mjete transporti të vogla nëpër rrugët ekzistuese.

Meqenëse subjekti "Shell Upstram Albania B.V", nuk kërkon shfrytëzimin apo zënien e sipërfaqes zonë e mbrojtuir me aktivitete intensive, ku nuk do të përdoren mjete dhe teknologji që shkaktojnë ndryshime rrënjësore në natyrë dhe biodiversitet, që nuk sjellin ndryshime në strukturë e funksion të ekosistemeve dhe nuk do të ketë ndryshim të gjendjen natyrore të rezervave ujore. Në këto rrethana, AKZM kërkon që gjatë kryerjes së proceseve kërkimore të këtij projekti, të mbahen parasysh dhe të zbatohen:

- Opreracionet e vrojtim-kërkimit për hidrokarburet, të realizohen nëpërmjet vendosjes së gjeofonëve në sipërfaqe, për të evituar maksimalisht dëmtimet natyrore në mjedis.
- Të mos priten pemë, por të adaptohen kërkimet në sipërfaqe pa bimësi të lartë (të mos priten pemë të shëndetshme, por kur është e pamundur, të mundësohet heqja e atyre të thara, të thyera, rrëzuara dhe degraduara biologjikisht).